

РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ ГР. ШУМЕН
„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП ГР. ШУМЕН
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ВЪРБИЦА“

УТВЪРЖДАВАМ: 17/

(Изпълнителен директор на ИАГ)

инж. Христо Христов

04.12.

Р. Христов

ЗАДАНИЕ
ЗА
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ
И ИЗРАБОТВАНЕ НА:
ПЛАН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ;
ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ;
ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН ЗА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ – ДЪРЖАВНА
СОБСТВЕНОСТ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП „ДГС ВЪРБИЦА“ – ОБЛАСТ ШУМЕН

ИНЖ. ХРИСТО ХРИСТОВ
Изработил заданието

ИНЖ. ХЪЛМИ АМАЗА
Директор на ТП

София, април 2019 година

ОДОБРЯВАМ:
ИНЖ. МИРОСЛАВ МАРИНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
София 2019 ГОД.

ПРОТОКОЛ

от заседание на експертен съвет към Изпълнителна агенция по горите

Днес, 30.10.19 год., в изпълнение на заповед № 827 / 22.10.19 год. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите, се проведе заседание на експертния съвет със задача да приеме заданията за извършване на инвентаризация на горските територии, и за изработването на горскостопанска карта, план за ловностопанските дейности, план за опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии, в района на дейност на ТП „Държавно ловно стопанство Шерба“, ТП „Държавно горско стопанство Смядово“, ТП „Държавно горско стопанство Върбица“ и ТП „Държавно ловно стопанство Черни Лом“, и протокола на комисията по чл. 37, ал. 3 от Наредба № 18 / 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии, извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопанска карта, план за ловностопанските дейности, план за дейностите по опазването на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии в района на дейност на ТП „Държавно ловно стопанство Тервел“.

Заседанието се проведе под председателството на инж. Йордан Палигоров – директор на дирекция „Инвентаризация и планиране“ и с участието на:

инж. Тони Кръстев	- директор на дирекция ГЛД
инж. Валентин Чамбов	- директор на дирекция ПГТ
инж. Росен Райчев	- началник на отдел НГКДГ
инж. Илия Ангелов	- началник на отдел ИП
инж. Георги Тинчев	- главен експерт в отдел ИП
д-р инж. Кирил Ташев	- главен експерт в отдел ВСПЗГ
инж. Емил Ракъджиев	- главен експерт в отдел ВСПЗГ
инж. Деян Стойнев	- главен експерт в отдел ВСПЗГ
инж. Мария Чамбова	- главен експерт в отдел ВСПЗГ
инж. Росица Първанова	- младши експерт в дирекция КОГТ
проф. Христо Цаков	- Институт за гората при БАН
инж. Александър Тонков	- инспектор в ГД „ПБЗН“ в МВР

В заседанието взеха участие още:

инж. Здравка Дейкова	- зам.-директор на РДГ Варна
инж. Ивелин Тодоров	- гл. експерт в РДГ Шумен

10. Да отпадне от сметката за инвентаризация на горските територии площта за планиране на горскостопански мероприятия в насажденията, чийто запас се определя чрез таксационни описания и опитни таблици.

11. В записката от извършената инвентаризация на горските територии да се направи анализ за промяната в площта за инвентаризация.

II. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, и за изработването на горскостопанска карта, план за ловностопанските дейности, план за опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Върбица“ и протокола на комисията за неговото приемане със следните допълнения:

1. В записката на плана за ловностопанските дейности да се направи отделен анализ на стопанисването на дивеча в дивечовъдните участъци и интензивната база за стопанисване на дивеча.

2. Терминът „ловен спорт“ да се замени с „лов“, а „ловно сечище“ с „дивечово сечище“.

3. Планът за ловностопанските дейности да се разработи по ловностопански райони.

III. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, и за изработването на горскостопанска карта, план за ловностопанските дейности, план за опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Смядово“ и протокола на комисията за неговото приемане със следните допълнения:

1. В записката на плана за ловностопанските дейности да се направи отделен анализ на стопанисването на дивеча в дивечовъдните участъци.

2. Терминът „ловен спорт“ да се замени с „лов“, а „ловно сечище“ с „дивечово сечище“.

3. Планът за ловностопанските дейности да се разработи по ловностопански райони.

4. В сметката за инвентаризация на горските територии да се добави коефициент за лесистост.

IV. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, и за изработването на горскостопанска карта, план за ловностопанските дейности, план за опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии в района на дейност на ТП „Държавно ловно стопанство Черни Лом“ и протокола на комисията за неговото приемане със следните допълнения:

1. В записката на плана за ловностопанските дейности да се направи отделен анализ на стопанисването на дивеча в държавните ловностопански райони и интензивните бази за стопанисване на дивеча, както и на резултатите от съвместната дейност със съответните юридически лица

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Адрес: гр. Шумен, ПК 9700, ул. "Петра" № 1, тел.: 054/ 833-123, факс: 054/ 833-123, e-mail: office@sidp.bg, www.sidp.bg

ПРОТОКОЛ

Днес 09.05.2019 г., в изпълнение на заповед № 183/07.05.2019 г. на директора на СИДП ДП гр. Шумен, комисия в състав:

1. инж. Веска Стойнева – н-к отдел в СИДП ДП гр. Шумен
2. инж. Стоян Саров – н-к отдел в СИДП ДП гр. Шумен
3. инж. Тервел Стефанов – експерт в СИДП ДП гр. Шумен
4. инж. Ивелин Тодоров – гл. експерт в РДГ гр. Шумен
5. инж. Хълми Амза – директор на ТП ДГС „Върбица“
6. инж. Лало Кирилов – зам. директор на ТП ДГС „Смядово“.

в присъствието на инж. Христо Христов, изготвил заданията за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности и план за мерки и дейности по опазване на горите от пожари и на горскостопански план за горските територии – държавна собственост в обхвата на дейност на ТП ДГС гр. Върбица и ТП ДГС гр. Смядово, разгледа представените задания.

Заданията са изработени въз основа на писмо с рег. инд. № ИАГ-668/11.01.2019 г. на Изпълнителна агенция по горите, съгласно изискванията на Наредба № 18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии. Комисията прие така представените задания без забележки.

Комисията предлага:

- При възлагане инвентаризацията на горските територии да се изиска от изпълнителя в таксационните описания на подотделите да бъдат вписани кадастралните номера на имотите в които попадат. Същите да бъдат въведени и в електронните карти на GPS устройствата.
- Ловищата да бъдат номерирани с арабски цифри изписани преди наименованието на ловището.
- Ако по време на теренната работа при инвентаризация на ловностопанските райони се установят неточности и грешки в границите им, **своевременно да бъдат**

уведомявани директорите на стопанства, за да предприемат необходимите действия за отстраняването им, до приключване на теренните работи.

Настоящият протокол се състави в 5 еднообразни екземпляра, по един за ИАГ, РДГ гр. Шумен, СИДП ДП гр. Шумен, ТП ДГС гр. Върбица и ТП ДГС гр. Смядово.

Комисия:

1.

/инж. В. Стойнева/

2.

/инж. Ст. Саров/

3.

/инж. Т. Стефанов/

4.

/инж. И. Тодоров/

5.

/инж. Х. Амза/

6.

/инж. Л. Кирилов/

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е – Задание ТП “ДГС Върбица”		Стр.
Увод		1
Част първа ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ		1
Глава I Площ за инвентаризация		2
1. Уточняване на площта		2
2. Характеристика на площта		2
Глава II Теренни проучвания		4
1. Измерване и картиране		4
2. Проучване на природните условия		6
3. Проучване на почвите и почвената ерозия		6
4. Типологични проучвания		7
5. Проучване на растителността		7
6. Проучване на здравословното състояние на насажденията		7
7. Защитени зони, включени в Натура 2000		8
8. Разделяне на горската териториална единица на отдели		8
9. Таксиране на горските площи		8
10. Постоянни пробни площи		9
11. Видове гори, насоки на стопанисване		9
12. Стопански класове, цел на стопанството и турнуси на сеч		10
Глава III Съдържание на инвентаризацията		12
Глава IV Срокове за извършване на инвентаризацията		13
Глава V Видове дейности и категории на трудност		13
Част втора ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ		14
1. Анализ на досегашната дейност		14
2. Теренно-проучвателни работи		14
3. Организация на територията		14
4. Планиране на мероприятията		14
5. Съдържание на плана		15
6. Срокове за изпълнение		16
Част трета ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ		16
Глава I Площ на териториите, обект на плана		16
Глава II Досегашно стопанисване		17
Глава III Планиране на мероприятията		18
Глава IV Съдържание на плана		20
Глава V Срокове за планиране		20
Глава VI Обем и видове дейности		20
Част четвърта ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН ЗА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ – ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ		21
Глава I Площ, подлежаща на горскостопанско планиране		21
1. Уточняване на площта		21
2. Характеристика на площта		21
Глава II Досегашно стопанисване		22
Глава III Теренни проучвания		22
Глава IV Основни насоки за организация на обекта за планиране		23
1. Разделяне на горскостопански участъци		23
2. Стопански класове, цел на стопанството и турнуси на сеч		23
Глава V Планиране на мероприятията		24
1. Сечи		24
2. Определяне размера на ползване		25
3. Възобновяване и залесяване		26
4. Планиране на други мероприятията		26
5. Защита на ГТ от болести и вредители и други повреди		27
Глава VI Дейности по опазване на горските територии от пожари		27
Глава VII Редки, застрашени и лечебни растения		27
Глава VIII Защитени зони по Натура 2000		27
Глава IX Санитарноохранителни зони		27
Глава X Еколого-икономически ефект от планираните мероприятия		27
Глава XI Обем на проектантските работи		27
Глава XII Съдържание на горскостопанския план		28
Общо за заданието		29
Приложения		31

УВОД

Настоящото задание е възложено от инж. Хълми Амза – директор на ТП „Държавно горско стопанство Върбица“ (ТП „ДГС Върбица“), област Шумен.

Заданието е изработено от инж. Христо Савов Христов, притежаващ Удостоверение № 2424-1/26.03.2012 г. за упражняване на лесовъдска практика за дейността „Изработване на задания, проекти, планове и програми за горски територии“ на основание Граждански договор № 1/13.02.2019 г.

Обект на инвентаризация и изработване на план за дейностите по опазване от пожари са горските територии и горите в земеделски територии в землищата на населените места от община Върбица: гр. Върбица, с. Божурово, с. Бяла река, с. Нова Бяла река, с. Крайгорци, с. Кьолмен с. Маломир, с. Менгишево, с. Станянци, с. Тушовица, и с. Чернооково.

Обект на горскостопанско планиране са горските територии – държавна собственост в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Върбица“ – обособено като поделение на Североизточно държавно предприятие гр. Шумен, съгласно заповед № РД 49-108/13.04.2011 г. на министъра на земеделието и храните.

Заданието е изработено съобразно изискванията на Наредба № 18 от 07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии.

Горските територии, стопанисвани от ТП „ДГС Върбица“ са сертифицирани по FSC и има изработен Доклад за горите с висока консервационна стойност.

Територията е част от:

- План за действие към Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България, в краткосрочна (2013-2015 г.), средносрочна (2016-2021 г.) и дългосрочна (2022-2037 г.) перспектива;

- Стратегия за децентрализация 2016-2025;

- Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г.;

- Стратегия за развитие на област Шумен

На основание чл. 13, ал. 10 от Закона за горите (ЗГ) инвентаризацията, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопанският план ще се възложат и изработят едновременно. По тази причина е изготвено общо задание в четири части:

Част първа „Инвентаризация на горските територии“;

Част втора „План за дейностите по опазване на горските територии от пожари“;

Част трета „План за ловностопанските дейности“;

Част четвърта „Горскостопански план за горските територии - държавна собственост в района на дейност на ТП „ДГС Върбица“.

Ще се използва комбинираният метод за лесоустройство – комбинация между методите по класове на възраст и стопанисване по насаждения.

Инвентаризацията и планирането в горските територии и ловностопанските райони да се съобразят с изискванията на сертификацията и доклада за горите с висока консервационна стойност (ГВКС), както и с останалите разработки, имащи отношение към горските територии и ловностопанските райони.

Част първа

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Инвентаризацията ще се извърши на горските територии и на горите върху земеделски територии в землищата на населените места в района на ТП „ДГС Върбица“, независимо от собствеността им..

Направена е характеристика на площта за инвентаризация, дадени са основните изисквания при извършване на теренно-проучвателните работи и при камералната обработка на информацията.

Лесистостта на района е 63 %.

При предстоящата инвентаризация да се уточни собствеността на инвентаризираните площи, като се отразят и евентуалните промени, настъпили след изработване на заданието, вкл. и нови гори в земеделски територии. На таксационните описания да се отрази вида на собствеността – държавна (публична, частна), общинска (публична, частна), на физически лица, на юридически лица, гори в земеделски територии.

2.2. По категории

- Защитни горски територии – 1,9 %
- Специални горски територии - 44,6 %
- Стопански горски територии - 53,5 %

За категоризирането на горските територии са ползвани: обобщеният протокол при последната инвентаризация на ДГС „Върбица“ през 2011 г. и последващите документи за прекатегоризиране.

2.2.1. Защитни горски територии

2.2.1.1. За защита на почвата

- Лесонепригодни площи, обрасли с дървесна и храстова растителност – подотдели: 26к; 29д; 30и; 108в; 140к; 157ж; 159 б,ж; 161и; 162д; 163ж,и; 166 б; 181д; **с площ 53,6 ха**; в т.ч. държавна собственост – 53,6 ха;
- Гори върху каменливи терени, грохоти и морени – подотдели: 48ж; 49а; 54д; 120в-д; 121е; 161з; 164е,к; 165ж; 166в; **с площ 160,4 ха**
- Ерозиранни земи – подотдели: 105ж; 164е; 165ж; **с площ 20,0 ха**
- Обект на технически проект за Борба с ерозията – подотдели: 69е; 70м; 245л,м,р,с,ф; **с площ 93,3 ха**

Съгласно чл. 43. т. 1, 2, 6 и 8 от Наредба № 18/07.10.2015 г., като гори със защитни функции – за защита на почвата да се включат всички горските територии: с наклон над 30 градуса; върху твърде плитко почви с наклон над 20 градуса; 50 м. около водните течения в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс и тези с IV и V степен на ерозия;

2.2.1.2. За защита на водите

- Вододайни зони – отдели и подотдели: 42в; 62/3; 70н; 137а; **с площ 12,1 ха**
- 200 м. около язовир – подотдели: 230в,е; 231к-о; 246а; 247а; 248б,в,,2; **с площ 112,3 ха**

2.2.1.3. За защита на урбанизираните територии и обектите на техническата инфраструктура

- Ивици с ширина 50-100 м. около населени места от I до III категория и 25-30 м. около населените места от IV до VIII категория);

2.2.1.4. За защита на сградите и обектите на техническата инфраструктура

- Ивица от двете страни на републиканската пътна мрежа – подотдели: 12д-ж,1; 13б; 14д,з; 15и,л; 16а,д-е,з-н; 17е,ж,к; 18ж-л,4; 19ж,2; 20з; 56а,б,л,1; 62а,и-м,р-т,х,1,2; 63а,б,и-м; 86з,и,л,н; 87 б,г; 89а,д,з; 96/1,2; 131д,е; 132а,з,к,л; 133 а,б; 134/1; **с площ 252,8 ха**;

Тук да се включат горските територии в ивица 50-100 м. от обхвата на първокласните пътища и 25-50 м. от обхвата на останалите пътища от републиканската пътна мрежа.

2.2.2. Специални горски територии

2.2.2.1. Горски територии с рекреационно значение

- Курортни гори – подотдели: 87а-и,1-3;88а-е; 89; 90а-д; 91а-з; 95; 96а-е1-6; 100; 101а-ж,1-4; 102а-л,1-8; 131а-л,1-4; 132а-л; 133а-и,1-3; 134а-щ,1-3; 226а-г,е-п,1; 227а,1; 230а-е,1; ; 231а-с; 239а-е; 244у-ц; **с площ 1258,5 ха**

2.2.2.2. Защитени територии по смисъл на ЗЗТ

- Защитени местности (ЗМ) – 8,2 ха

- ЗМ „Божур“, обявена със заповед № РД-311/30.05.2006 г на МОСВ – подотдели: 57/1; 58/3; **с площ 8,2 ха**

2.2.2.3. Защитени зони (ЗЗ) по ЗБР, включени в Натура 2000

- По директива 92/42ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете с обща площ **5459,9 ха**.

- 33 „Екокоридор Камчия-Емине“ с идентификационен код BG 0000393 – отдели и подотдели: 211-216; 217а-т,3; 218-221; 222б-е,,2; 223; 224/1; 225/1; 228; 229; 232а-с,1; 233-239; с площ 1824,7 ха;

- 33 „Котленска планина“ с идентификационен код BG 0000117 – отдели и подотдели: 1-11; 12а-д,з-и; 13; 14а-д,к,л; 15/1; 16; 17е-к,3; 18к,л,4; 19ж; 20з; 56а,1; 62м-п,1; 86а-з,м-р; 87в,г,е,ж,3; 101а-д,ж; 102а-ж,и-л,1,2,4-8; 103-130; 131а-л,1-3; 132л; 133а; с площ 3635,2 ха;

• По директива 74/409 ЕЕС за опазване на дивите птици:

- 33 „Котленска планина“ с идентификационен код BG 0002029 – отдели и подотдели: 1-11; 12а-д,з-и; 13; 14а-д,к,л; 16; 17е-к,3; 18к,л,4; 19ж; 20з; 56а,1; 62м-с,1; 63а,к,м,н,1; 86а-з,м-р; 87б-г,е,ж,1-3; 96/1; 101-131; 132л; 133а; 134а,б,х-ш; 135б; 137г-и,с-ш; 143а-з; 179н; 210а; 214/3; 217в,и,н,п,с,т,1,2; 221д; 222е; 223к; 226а,п,1; 227а,1; 230; 231а,б,и-с; 239-242; 244а,к-м,о-ц; 246-248; 249а-з,к-с1; с площ 4952,9 ха;

2.2.2.4. Гори с висока консервационна стойност

Гори във фаза на старост, съгласно заповед № РД-421/02.11.2016 г на министъра на земеделието и храните – подотдели: 08а,б,г; 109а,б,в; 110а,г; 111а,б,в,г,д,е,ж,з; 112а,б,г,д,ж; 113а,б,ж,з; 114а,б,в,г; 15а,б,в,г; 116а,б,в,д,е; 117г,д; 119з; 120в,г,д,е,з,и,к,л; 124з,и; 125к,л; 217а; 221а,в,г,д,е; 226в; с площ 674,6 ха.

В доклада за гори с висока консервационна стойност са описани всички горски територии, отговарящи на условията – ВКС 1, ВКС 2, ВКС 3, ВКС 4, ВКС 5 и ВКС 6, които да се имат предвид при категоризирането.

2.2.2.5. Семепроизводствени насаждения, съгласно регистъра на горската семепроизводствена база – подотдели: 14е; 15и; 86з,м; 88е; 90 б,в,г; 91 б,в,е,ж; ; 104а,б,в,ж; 122 б,ж; 123д,ж,з,и; 146в; 147а; 148а,е; 180р1; 188д; 211в,г; 215з,и,к; 216 б,в; 235а; с площ 614,4 ха.

2.2.2.6. Горски разсадник, съгласно Акт за публична държавна собственост № 1764/04.06.2007 г. – имот № 039047 в земл. на с. Божурово, подотдел: 128/1 с площ 8,9799 ха

2.2.2.7. Ловностопански територии (БИСД) – подотдели: 198а-х,1-3; 200а-т; 201а-в,1; 202; 203а-т,2,3; 204а-ж,и,к,1,2; с площ 834 ха

Част от изброените подотдели в защитните и специални горски територии попадат едновременно в две и повече категории. Всяка от категориите е описана в целия си обхват, поради което се получава дублиране на площите.

По този начин да се опишат защитните и специалните горски територии в записката за инвентаризацията, като в таблиците и отчетна форма №4 за баланса на горските територии площта на дублиращите се категории се отнесе към тази с по-тежък режим на стопанисване. Почти всички защитни горски територии са и със специални функции.

Глава II. Теренни проучвания

1. Измерване и картиране

На измерване и картиране подлежат всички залесени и незалесени горски територии, както и залесените и самозалесилите се земеделски територии, придобили характеристиката на гора, в землищата на населените места, обект на инвентаризация, независимо от собствеността им.

При инвентаризацията да се уточни точната им площ и собствеността им.

Инвентаризирането и картирането на земеделски територии, придобили характеристиката на гори да се извърши по следните начини:

- **имоти, които в КК/КВС са отразени като земеделски земи, но са представлявали гори преди 01.03.1991 г.**, независимо дали са инвентаризирани при предишни инвентаризации и процедурата по § 49 от ПЗР на ЗИД на ЗГ е приключила със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, да се включат в горските територии, като тези, които досега не са инвентаризирани, се причислят към най-близкия отдел.

Когато процедурата по § 49 не е приключила, тези имоти да се обособят в подотдели, като тези, които досега не са инвентаризирани, се причислят като последни букви на най-близкия отдел. Към записката да се приложи списък на имотите по землища, който да се представи на РДГ за отразяване/допълване в списъците по § 49.

- залесени и самозалесили се земеделски територии след 01.03.1991 г. да не се причисляват към горските територии (с изключение на описаните 106 ха, залесени от общината), като тези, които досега не са инвентаризирани да се обособят в самостоятелни отдели с номера след последния за инвентаризираната територия (по землища и картни листове) и подотдели. Към записката да се приложи списък на тези имоти по землища, площ, отдел и подотдел, който да се представи в ИАГ за изпълнение на задълженията по чл. 83, ал. 3 от ЗГ. За тези имоти да се попълнят само таксационни описания.

Особено внимание да се обърне при картирането на забележителности и урбанизирани територии; хижи; вилни зони; манастири, параклиси; култови религиозни местности и обекти, свързани с културното наследство, националните и местни традиции; туристически маршрути, места за къмпингуване; характерни скални образувания и пещери; чешми; единични и групи вековни дървета и забележителности. Същите да се отразят по подходящ начин на картния материал.

Ако при инвентаризацията се установят незаконно завладени или застроени горски територии, същите да се отразят по подходящ начин на картите и се приложи списък по подотдели.

На картите да се нанесат с условен знак построените сгради и съоръжения, както и всички налични каптажи за питейно-битово водоснабдяване, като се потърси съдействието и на кметовете на населените места.

Ако при инвентаризацията се установят насаждения и култури, които няма да се стопанисват като гора, съгласно чл. 88, ал. 5 от Закона за горите, да се приложи списък на същите по подотдели и собственост.

За уточняване на землищните граници, границите между отделните видове територии, както и собствеността на горските територии, да се ползва кадастралната карта и картата на възстановената собственост /КВС/. При картирането да се използват и налични актуални космически снимки, АФС, ортофото планове и карти. При необходимост да се извършват измервания с геодезически инструменти и GPS устройства.

При промени в границите на населени места и селищни образувания с регулационни планове, без да е проведена процедура за промяна на предназначението, съществуващите граници на горските територии остават непроменени. За тези случаи да се приложи списък към записката.

При констатиране на несъответствия между данните за имота и кадастралната карта/КВС в резултат на явни фактически грешки, същите да се опишат по землища и собственост и да се приложат към записката.

Картирането да се извърши по землища и вид собственост, като не се допуска един подотдел да попада в две землища или да включва различни по вид собственности.

Взложителят ще изиска от ведомства, служби и организации (Общината, РИОСВ, Общинската служба по земеделие, СГКК, Басейнова дирекция за управление на водите, В и К, АПИ и др.) да представят копия от налични документи и карти, имащи отношение към инвентаризацията, като данните следва да се предоставят в цифров вид в актуалните за съответното ведомство формати.

В самостоятелни подотдели да се отделят:

- горските територии изключително държавна и публична държавна собственост;
- защитните и специални горски територии;
- горските територии с площ 1 дка и по-голяма, върху които до завършване на теренните работи бъдат учредени вещни права;
- територии с площ 0,1 ха и по-голяма, в които се констатира строителство или са незаконно завладени;

Да се картира и нанесе пътната мрежа – републиканска, общинска, горски пътища и пътеки.

Горските пътища да се диференцират съгласно изискванията на Наредба № 5/31.07.2014 г. за строителство в горските територии без промяна на предназначението и се отразят със съответен условен знак на картите.

В записката да се направи анализ на инвентаризираната пътна мрежа – дължина, състояние; гъстота (км на 100 ха. горска територия), отводнителни съоръжения и др. Да се отразят горските пътищата, които не изпълняват предназначението си – изоставени, обрасли, изровени или се нуждаят от рехабилитация.

Да се отразят на картите строителните граници на населените места, селищни образувания и всички урбанизирани територии, актуалните наименования на местности, долове и др., както и характерни ориентири – каптажи, извори, чешми, сгради, паметници и др.

Със съответен условен знак на картите да се нанесат административните граници – областна, общински, землищни.

Площите да се изчислят аналитично, като за основа се ползва съвместеният цифров модел на КВС и кадастралната карта.

1.2. Създаване и изработване на горскостопанските карти

Горскостопанските карти да се изработят във формат и съдържание, съгласно чл. 5 на Наредба № 20/18.11.2016 г. за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти за горската териториална единица (ГТЕ) и по землища на населените места.

Горскостопанските карти да се изработят в приетата и дефинирана за територията на цялата страна координатна система БГС 2005.

Горскостопанските карти да се създават в цифров и графичен вид, и да се поддържат в цифров вид - файлов формат, съгласно Приложение № 1 към наредба № 20. За основа при изработването им да се използват кадастралната карта и данни от кадастралния регистър на недвижимите имоти, КВС, едромащабната топографска карта в М 1:5000 и М 1:10000, цифровата ортофотокарта и други специализирани карти и планове.

Точността на нанесените в горскостопанските карти граници на подотделите следва да отговаря на точността на кадастралната карта, съгласно изискванията на наредбата по чл. 31 от ЗКИР. Когато границите на подотделите съвпадат с имотни граници от кадастралната карта, те трябва да бъдат идентични;

2. Проучване на природните условия

Да се направи кратка характеристика на:

- климата в района и влиянието му върху горскодървесната растителност, като се ползват последните издания на БАН, както и данни от близки метеорологични станции. Да се направи връзка между климатичното и горскорастителното райониране;
- геоложкия строеж и петрографски състав, като се определят основните видове скали на територията, техният произход, строеж, териториално разположение, влиянието им върху почвообразувания процес и формирането на типовете месторастения и др. особености.
- основните водни течения в района, техният характер, влиянието им при формиране на хидроложкия режим, както и изградените изкуствени водоеми и се отразят на картния материал. Районът се характеризира с голяма гъстота на хидроложката мрежа, като с най-голям водосбор са реките Герила и Елешница, притоци на р. голяма Камчия. Брестова.
- релефа и влиянието му при формиране на почвите, типовете месторастения и растителността.

3. Проучване на почвите и почвената ерозия

3.1. Почвени проучвания

За характеризиране на почвените подтипове и на типовете горски месторастения, да се ползват данните от заложените и лабораторно обработени 21 почвени разрези при миналите инвентаризации. Нови почвени разрези да се зложат само при необходимост от доохарактеризиране на почвените типове и видове.

Да се извърши преоценка на незалесените горски площи, особено на поляните и голините, по отношение дълбочина и ерозираност на почвата и процент на лесонепригодност.

Старите и и евентуално нови почвени разрези да получат единна номерация и да се отразят на горските карти.

Да се извърши класификация на почвените типове и видове съобразно Инструкцията за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите от 2011 г., като определените досега почвени типове и подтипове се приведат в съответствие с класификацията на ФАО от 1990 г. и Националната класификация на почвите в България от 1992 г.

На почвената карта да се отрази териториалното разположение на отделните типове и видове почви.

3.2. Оценка на ерозията

Районът не се характеризира с активни ерозионни процеси, липсват водозбори с поройна активност - ерозираните месторастения заемат около 2%. Няма изградени баражи и др. противоерозионни съоръжения.

Оценката и описанието на ерозията да се извърши съгласно Скала за степените на ерозираност и връзката им с почвените показатели (приложение № 4 от Инструкцията за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите - Булпрофор, 2011 г.), Наредба № 4/19.02.2013 г. за защита на горските територии от ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения и приложение № 6 от Наредба № 18/07.10.2015 г.

При инвентаризацията да се направи оценка на ефекта от евентуално извършени противоерозионни залесявания.

На основание чл. 5, ал.2 от Закона за горите, горски територии на твърде плитки и плитски почви (IV и V степен) да се предложат за категоризиране като защитни горски територии.

4. Типологични проучвания

При последните 3 лесоустройства на дървопроизводителните площи са определени тип горско месторастение и оптимален бъдещ състав, като при последната инвентаризация тип месторастение е определено и на поляните.

При предстоящата инвентаризация да се извърши актуализация на определените типове месторастения, вкл. на поляните, като се приведат в съответствие с новата класификация на почвите и Класификационната схема на типовете месторастения в Р. България от 2011 г.

Нови типове месторастения да се определят на:

- Обработваеми площи – 67 ха (ДГТ);
- Разсадник – 10 ха (ДГТ);
- Новозалесени площи – 106 ха (ОГТ)

Определените оптимални бъдещи състави да се заменят с видове, подходящи за месторастенето – съответно очакван (потенциален) бонитет и промишлен вариант.

При определяне на видовете, подходящи за съответното месторастение в територии, попадащи в ЗЗ да се вземат предвид местните видове, наличната естествена растителност в района, както и специфичния режим за конкретната зона, съгласно заповедта за обявяване.

5. Проучване на растителността

Проучването на растителността в обекта за инвентаризация да се извърши на база обособените групи и видове гори.

Да се посочат изискванията за опазване и ограничителните режими за ползване на лечебните и редките растения, както и за опазване на изчезващи и ендемични растителни видове в района. Да се ползва и информацията по отношение на растителността в доклада за горите с висока консервационна стойност.

6. Проучвания за здравословното състояние на насажденията

За оценка и описване на здравословното състояние на насажденията да се ползва Наредба № 12/16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди и приложение № 7 на Наредба № 18.

По сериозно внимание да се обърне на короядите по белия и черния бор.

За всяко насаждение да се опишат вида, степента и процента на констатираните повреди.

В записката да се приложи списък на насажденията, засегнати от болести и вредители.

7. Защитени зони (ЗЗ) по ЗБР, включени в Натура 2000

• По директива 92/42ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете с обща площ 15134,9 ха, от които 3159,8 ха. картирани местообитания (ДГТ- 3070,9ха).

- ЗЗ „Екокоридор Камчия-Емине“ с площ 1834,4 ха., от които картирани местообитания – 888,0 ха;

- ЗЗ „Котленска планина“ с площ 3635,2 ха, от които картирани местообитания – 2271,8 ха;

Определените и картирани местообитания са: 9130 – 4,3 ха; 9150 – 1377,5 ха; 9170 – 63,5 ха; 9180 – 22,7 ха; 91МО – 1056,7 ха; 91WO – 457,0 ха; 91ΠO – 161,3 ха; 91ZO – 16.8 ха.

• По директива 74/409 ЕЕС за опазване на дивите птици

- ЗЗ „Котленска планина“ с площ 4930,8 ха;

Забележка: Площта на ЗЗ по директива 79/409ЕЕС за опазване на дивите птици се припокрива с площта на ЗЗ по директива 92/42ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете.

В таксационните описания и на картите защитените зони да се отразят по подходящ начин, вкл. и картираните местообитания, като част от екологичната мрежа „Натура 2000“.

8. Разделяне на горската териториална единица на отдели

С цел приемственост, при предстоящата инвентаризация да се запази броя и териториалното разположение на обособените при предишната инвентаризация 249 отдела (от № 1 до № 249).

При обективна необходимост от промяна на границите на отделите, това да се уточни по време на теренните проучвания.

Нови отдели могат да се обособят от новоинвентаризирани гори в земеделски територии, като добият номер след номера на последния отдел.

9. Таксиране на горските площи

Да се таксират всички горски територии, независимо от собствеността им, както и самозалесилите се земеделски територии. Да се ползват протоколите на комисиите по §49 от ПЗР на ЗИД на ЗГ, обн.ДВ, бр. 60/07.08.15 г., ако комисията е приключила работа.

Отделянето на подотделите и определянето на таксационните им елементи да се извърши съгласно критериите, определени в Наредбата № 18, като не се раздробяват досегашните подотдели. Желателно е да се запазят досегашните подотдели, като се потърси възможност за обединяване или присъединяване към съседни подотдели на малки по площ насаждения с цел по-ефективното им стопанисване, особено такива, отделени при предишните инвентаризации вследствие от проведени възобновителни сечи под формата на котли, хармани и др.

По възможност да се запази номерацията на подотделите - – собственост на физически и юридически лица от предходната инвентаризация.

Да се запазят площта и номерацията на подотделите, обявени като „гори във фаза на старост“, независимо че ще се наруши последователността при номериране на подотделите.

На таксационното описание в числител да се отрази склопеността, а в знаменател - пълнотата на насажденията.

На таксационните описания на подотделите да се отразят още:

- кодовете на защитените зони и на типовете горски местообитания и вида (идентификатора) на ГВКС;

- вида собственост на всеки подотдел, като на горите върху земеделски земи освен собствеността да се отрази и „гора в ЗЗ“;

- горите във фаза на старост.

Особено внимание да се обърне при таксиране на млади издънково-семенните насаждения (особено буковите), вследствие от изведени окончателни сечи в издънкови гори за превръщане в семенни. Критерий дали насаждението да се опише като семенно-издънково или издънково-семенно да бъде броят на семенните екземпляри - дали те са достатъчни да формират в зряла възраст нормално семенно насаждение, а не съотношението на броя семенни

Гори от зимен дъб	Семенни гори от зимен дъб	Отгледните сечи целят осигуряване преобладаващото участие на зимния дъб в състава, предотвратяване на възможностите за замяната му от бук и габър и запазване на семенния произход. Провеждане на отгледни сечи чрез насочване на мероприятията към осъществяване на горната цел. Подходящи възобновителни сечи: постепенно-котловинна и неравномерно-постепенна.	ДВ; ДСрН
Смесени дъбови гори	Естествени смесени семенни дъбови гори	Отгледните сечи целят поддържане на смесения характер и недопускане на замяната им от съпътстващи видове – габър, мъждрян, клен. Подходящи възобновителни сечи: постепенно-котловинна и неравномерно-постепенна.	ДВ; ДСрН
Гори от цер	Семенни гори от цер	Отгледните сечи целят запазване на семенния произход. Подходящи възобновителни сечи: постепенно-котловинна и неравномерно-постепенна. Подходящи възобновителни сечи: постепенно-котловинна и неравномерно-постепенна. При липса на специални ограничения се допуска провеждането на краткосрочно-постепенна сеч.	Ц;
Гори от обикновен габър	Семенни гори от обикновен габър	Отгледните сечи са насочени към поддържане на смесения състав и семенния произход. Подходящи възобновителни сечи: постепенно-котловинна и неравномерно-постепенна. При липса на специални ограничения се допуска провеждането на краткосрочно-постепенна сеч.	Г
Издънкове за превръщане	Издънкове букови гори	Отгледни сечи за подпомагане на семенните екземпляри; подобряване на механичната устойчивост и качествените параметри. възобновителни сечи: групово-постепенна; неравномерно-постепенна; краткосрочно-постепенна (само при отсъствие на ограничения)	БВП; БСрНП
	Издънкове термофилни букови гори	При отгледните сечи да се поддържа естествения видов състав, като не се допуска смяна на бука с габър, липи и др. съпътстващи го видове. Възобновителни сечи: като при издънковите букови гори + групово изборна сеч	БВП; БСрНП
	Издънкове церови гори	Отгледни сечи за осигуряване на семенния произход, подобряване на видовия състав и качеството на дървостойките; подпомагане на семенните екземпляри. Възобновителни сечи: като при семенните церови гори	ДВП; ДСрНП
	Издънкове смесени дъбови гори	Интензивни отгледни сечи за превръщането им в семенни и подобряване на видовия състав и качеството на дървесината. Възобновителни сечи: като при издънковите дъбови гори	СмСрНП
Група нискоствъблени гори			
Гори от акация	Култури и издънкове акациеве насаждения	За насажденията с дървопроизводствена цел-гола сеч. За насажденията с противоерозионни и защитни функции се допуска гола сеч на малки площи с цел физиологично подмладяване.	А; Н

12. Стопански класове, цел на стопанството и турнуси на сеч

При последните инвентаризации на ДГС „Върбица“ са били обособени общо 15 стопански класа: ББК, ЧБК, БВ, БСр, БН, ДСрН, Ц, Г, ШВ, БВП, ЗдбСрНП, ГСрНП, ЦП, СмСрНП, Н,

Горите в защитни, рекреационни и защитени територии са били устроени по видове гори, като по критериите за горите с дървопроизводителни и средообразуващи функции са им определени условни стопански класове. Условни стопански класове са определени и на насажденията, собственост на физически и юридически лица и на общините.

С цел групиране на насажденията по производителност и целите които биха постигнали при определен турнус, всички гори, независимо от собствеността и функционалната им принадлежност, да се обособят в условни стопански класове, съобразени с произхода, вида, състава, производителността и състоянието на насажденията и със Закона за горите и Наредба № 18 за Инвентаризация и планиране в горските територии.

Разпределението на залесената площ по видове насаждения и бонитети (по данни от 7 ГФ към 31.12.2015 г) е следното:

Видове насаждения	Площ Ха	I бонитет Ха	II бонитет Ха	III бонитет Ха	IV бонитет Ха	V бонитет Ха
Иглолистни	2380	347	799	895	339	
Бял. Бор	393	45	111	170	67	
Смърч	1	1				
Черен бор	256	63	107	76	10	
Смесени иглолистни	186	24	70	66	26	
Смесени иглол.-широколистни	1544	214	511	583	236	
Широколистни високостъблени	11619	113	2155	4310	3232	1809
Бук	1980	32	642	1165	104	37
Дъб	1082		1	112	819	150
Цер	28	1	3	10	14	
Габър	59		4	6	20	29

Ясен	1	1				
Топола	10		2	8		
Смесени с преобладание на бук	2338	13	772	1600	137	16
Смесени с преобладание на дъб	1504		43	277	834	350
Смесени широколистни	3888	41	442	1041	1224	1140
Смесени широкол.-иглолистни	529	25	246	91	80	87
Издънкови за превръщане	3497	661	463	1055	1184	134
Дъб	333		1	149	172	11
Цер	323	1		9	301	12
Бук	329	189	107	17	7	9
Габър	27		7	12	8	
Смес. широколистни	2485	471	348	868	696	102
Нискоствъблени	1273			32	1057	184
Акация	133			31	83	19
Смесени широколистни	1140			1	974	165
Всичко	18775	1122	3422	6292	5812	2127

На база информацията от отчетна форма 7 ГФ към 31.12.2015 г., видовете гори, насоките на стопанисване и за да има приемственост и последователност при стопанисването на насажденията, очакваните условни стопански класове са:

Бялборови култури (ББК) – от чисти и с основен вид бял бор култури извън естествения им диапазон на разпротранение. Целта ще бъде едра строителна дървесина над 18 см. при турнус 80 г. За бялборовите култури в недобро състояние, на бедни месторастения, които няма да достигнат горните показатели – средна дървесина при турнус 60 г.

Черборови култури (ЧБК) – от чисти и с основен вид черен бор култури извън естествения им район на разпространение за добив на дървесина при турнус съобразно състоянието им: 80 г. за култури на богати и средно богати месторастения, в добро санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина. За останалите черборови култури в недобро състояние, на бедни месторастения, които няма да достигнат горните показатели – средна дървесина при турнус 60 г.

При определяне на турнуса и стопанската цел на отделните бялборови и черборви култури да се имат предвид „Указанията за стопанисване на иглолистни култури извън естествения им район на разпространение” и последните указания за стопанисване на култури с преобладаващо участие на бял бор (ИАГ-8856/07.03.2016 г.) към Решенията на Националното съвещание на тема «Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадени иглолистни гори», проведено на 28-29.01.2016 г. в гр.Кюстендил.

Буков високобонитетен (БВ) – от чисти и с преобладание на бук високоствъблени насаждения I и II бонитет на добри месторастения, в добро санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 50 см при турнус 140 г.

Буков среднобонитетен (БСр) – от високоствъблените букови насаждения от III и част от IV бонитет, годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 30 см. при турнус 120 г.

Буков нискобонитетен (БН) – от останалите високоствъблените букови насаждения, годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см. при турнус 100 г.

Дъбов средно и нискобонитетен (ДСрН) – от високоствъблените дъбови насаждения годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см. при турнус 120 г.

Церов (Ц) – от високоствъблените церови насаждения, годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см. при турнус 100 г.

Габър (Г) – от високоствъблените габърви насаждения, годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см. при турнус 100 г.

Широколистен високоствъблен (ШВ) – от смесени широколистни и широколистно-иглолистни насаждения без преобладание на дървесен вид при турнус 100 г.. за производство на едра строителна дървесина. Тук да се причислят насаждения и култури с незначително участие. Тополовите култури на типични месторастение да се стопанисват за едра дървесина

при 15 годишен турнус, а тези на нетипични месторастения – при турнус 12 г. за средна дървесина.

Буков високобонитетен са превръщане (БВП) – да се обособи от високопроизводителни букови и с водещо участие на бук издънкови насаждения (I, II и част от III бонитет) в добро здравословно състояние, с основна цел превръщането им в семенни и годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина при турнус 100 г. Тук да се причислят и оставалите издънкови букови и габървите насаждения при турнус 60 г. и добив на средна строителна дървесина.

Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане (ДСрНП) - от издънкови дъбови насаждения с основна цел превръщането им в семенни, при турнус 60 г. за производство на средна дървесина. Високобонитетните насаждения в добро състояние, годни да достигнат размерите на едра дървесина – при турнус 100г.

Церов за превръщане (ЦП) - от церови насаждения, с основна цел превръщането им в семенни и добив на средна и едра строителна дървесина над 18 см, при турнус 55 г.

Смесен средно и нискобонитетен за превръщане (СмСрНП) - от останалите смесени издънкови насаждения без преобладание на дървесен вид, с цел превръщането им в семенни и добив на средна строителна дървесина при турнус 60 г.

Високостъблените и издънковите насажденията с влошено състояние и на бедни месторастения от които не може да се очаква строителна дървесина, целта да бъде запазване на защитните им функции и добив на дърва.

При причисляване на насажденията и културите – високостъблени и издънкови за превръщане към съответните високобонитетни стопански класове да се има предвид не само бонитета, но и състоянието им – без значими повреди и да могат да достигнат стопанската цел на всеки от тези стопански класове.

Нискостъблен (Н) – от насаждения и култури, които ще се стопанисват нискостъблено (издънково) с цел добив на средна и дребна дървесина и дърва за огрев, при турнус 20 г. за акацията и 30 г. за останалите видове.

В защитните и специални горски територии основната цел е запазване и подобряване на специфичните функции които изпълнява всяко насаждение, а стопанската цел (производство на дървесина с определени размери) е второстепенна.

Указаните условни стопански класове са ориентировъчни, на база данните от последните инвентаризации и 7 ГФ към 31.12.2015 г. След приключване на теренните работи и анализ на събраните данни, следва да се направи аргументирано предложение за групиране на насажденията в условни стопански класове.

Конкретни условни стопански класове, с конкретни цели и турнуси да се обособяват при изработването на горскостопанските планове и програми, в зависимост от целите, които си поставят отделните собственици в рамките на Закона за горите.

Горите по чл. 88, ал. 5 от Закона за горите (ако има такива) да се отделят в самостоятелна група с определена цел, без да им се определя турнус.

Глава III Съдържание на инвентаризацията – съгласно прилож. № 11 от Наредба № 18
1. Обяснителна записка в 2 екземпляра - за ИАГ и РДГ Шумен, която съдържа: увод, досегашна инвентаризация, природни условия, типове месторастения, характеристика на горските територии, пълна и подробна таксационна характеристика по видове и групи гори (в табличен и графичен вид); основни насоки за организация на стопанството, условни стопански класове и турнуси на сеч, заложили постоянни пробни площи.

Като самостоятелни глави да се разработят: „Санитарно-охранителни зони“ и „Защитени зони по ЗБР“, независимо от собствеността на горската територия, с приложени таблици за таксационна характеристика.

2. Приложения към обяснителната записка

- протоколи, вкл. протокол за категоризация, заповеди и др. документи, свързани с инвентаризацията;
- таксационни описания в електронен формат; извадка от таксационните описания в табличен вид;
- данни за постоянните пробни площи;

- ведомост за почвените профили;
- списъци: на имотите собственост на физически и юридически лица по землища (в електронен вид) - № на имота, подотдел и площ; на инвентаризираните земеделски територии, придобили характеристиката на гора по смисъла на чл. 83 от ЗГ - № на имота, землище, отдел и подотдел, площ и собственик; на инвентаризираните гори по смисъла на ЗГ, които са представлявали гори и преди 01.03.1991 г., но не са отразени в КВС/кадастралната карта - землище, отдел и подотдел, площ и собственост; на отделите и подотделите в които не се допуска паша, съгласно чл. 31, ал. 3 от ЗЗТ и чл. 124, ал.2 от ЗГ;
- баланс на горските територии (ГТ) №№ 1,2,3,4,6 и 7 по общини, землища и видове собственост, съгласно приложение № 11 от Наредба № 18 - в електронен формат, позволяващ извършването на анализи и справки.

3. Карти

Към инвентаризацията да се приложат: Ориентировъчна карта; Карта на листовете; Карта по видове собственост; Карта на землищата; Карта на почвите; Карта на геоложките формации; Карта на типовете месторастения; Карта на насажденията; Карта на санитарното състояние на гората; Карта на семепроизводствената база; Карта на горските територии със защитни и специални функции; Карта на типовете горски природни местообитания.

За ТП „ДГС Върбица“ и РДГ Шумен да се изработят по 10 бр. черно бели копия от картните листове в М 1: 10000 .

На таксационните описания и картите към инвентаризацията да се отразят планираните мероприятия в горскостопанския план за горите – държавна собственост.

Глава IV Срокове за извършване на инвентаризацията

Теренните работи да се извършат през 2020 г., а предаването на инвентаризацията в чернови вид – през пролетта на 2021 година (точният срок да се определи в договора за възлагане).

Глава V Видове дейности и категории на трудност

Разпределението на площта за инвентаризация по видове дейности и категории на сложност в ха. е следното:

Видове дейности	Общо	Категория I	Категория II	Категория III	Категория IV
5. Ограничаване на терена на границите на защитени и специални горски територии, без ЗЗ по ЗБР	623	123	75	250	175
6. Инвентаризация, картиране и устройство на насаждения, чийто запас се определя чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. лесонеприг. Площи	12291	860	4056	9095	2336
7. Инвентаризация и картиране на незалесени горски територии	332	176	90	33	33
9. Ограничаване границите на обекта за инвентаризация и отделите	19267				
10. Установяване и картиране на горски типове месторастения и на почвената ерозия, с определяне на видовете, подходящи за месторастенето	183				
11. Актуализиране на типовете горски месторастения и/или определените видове, подходящи за месторастенето	18902				
13. Създаване на атрибутна база данни и нейната обработка	19267				
14. Създаване на графична база данни	19267				
17. Нанасяне на имотни граници върху горскостопанските карти	257				
19. Описване на установените и картирани типове горски местообитания по ЗБР	3160				
20. Залагане на постоянни пробни площи	1				

След приключване на теренните проучвания и обработката на данните от извършената инвентаризация, изпълнителят следва да представи обяснителната записка, комплектована с всички приложения и карти на РДГ Шумен, вкл. и на електронен носител.

Извършването на инвентаризацията е за сметка на държавния бюджет.

Част втора

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Планът за дейностите по опазване на горските територии от пожари да се изработи за землищата на населените места в община Върбица - обект на инвентаризация, съгласно глава десета на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии и в съответствие с изискванията на Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Общата площ, обект на плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари възлиза на кръгло 19267 ха.

1. Анализ на досегашната дейност

Да се направи преглед и анализ на възникнали горски пожари и тяхната характеристика през изминалия ревизионен период, на организацията на територията в противопожарно отношение, както и на изпълнението на предвидените противопожарни мероприятия.

2. Теренно-проучвателните работи

При теренно-проучвателните работи да се уточнят:

- районите с висока пожарна опасност
- обектите, разположени в горите или в близост до тях, около които следва да се планират противопожарни прегради;
- местата където да се планира изграждането на съоръжения – наблюдателни пунктове, водоизточници за зареждане с вода при гасене на пожари, пътища за движение на противопожарна техника и др., съгласно изискванията на Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари;
- специализирана група за гасене на горски пожари.

3. Организация на територията

В зависимост от състава на насажденията, близостта им до населени места, пътната инфраструктура, източниците на огън, посещаемостта и др., насажденията да се групират в класове според степента на пожарна опасност, съгласно приложение № 38 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии.

4. Планиране на мероприятия по опазване на горите от пожари

Конкретните мероприятия за предотвратяване на горски пожари да се планират на база степента на пожарна опасност, анализа на резултатите от създадената досега организация и проведените мероприятия за предотвратяване възникването на пожари, като се дадат общо и по видове собственост. Мероприятията да се съобразят с изискванията на сертификацията и доклада за ГВКС, където са описани горите, опазващи от разпространението на пожари.

- **Барьерни прегради** – ролята на естествени барьерни прегради изпълняват по-големите водни течения, шосета, камионни пътища и просеки, които са достатъчни и няма нужда от създаване на нови. Изграждането на нови барьерни прегради да се предвижда само в случаите, когато в определени райони няма естествените такива или не са с необходимата нормативна ширина.
- **Лесокултурни прегради** - като естествени такива да се ползват горските автомобилни пътища (стабилизиращи и земни), ел. просеки, ловни просеки и др., почистени от растителност. Нови лесокултурни прегради да се планират при недостатъчно естествени такива и да дават възможност за придвиждане на хора и гасаческа техника.

При планиране на нови барьерни и лесокултурни прегради с широчина над 10 м., същите да се отделят в самостоятелни подотдели.

- **Минерализовани ивици** – да се предвиждат основно по средата на лесокултурните прегради и около урбанизирани територии, републиканските пътища, туристически обекти, места за паркиране и др. обекти, граничещи с гората - потенциални източници на пожар. В ГСП от 2011 г. е предвидено поддържането на 27 км минерализовани ивици.
- **Санитарни ивици** – да се предвиждат при необходимост покрай пътища, минаващи през гори и други застрашени от пожари горски територии. В иглолистните култури, граничещи с такива територии ролята на санитарна ивица може да изпълнява и кастренето на клоните на

крайните дървета. Роля на санитарна ивица изпълняват също окосените и почистени голи площи.

Направа на нови минерализовани и санитарни ивици да се планира само при доказана необходимост.

- **Пътища за движение на противопожарни автоцистерни** - да се посочат и опишат по землища, отдели и подотдели всички пътища, които отговарят на условията за движение на противопожарните автоцистерни съгласно приложение № 39 от Наредба № 18, като се предвидят места за обръщане на противопожарните цистерни.
- **Водоизточници за нуждите на опазването и защитата от пожари** – на територията съществуват 6 водоизточника, които могат да се ползват за черпене на вода при гасене на горски пожари:

№	Водоизточник	Местоположение
1	м. „Елешница“	р. Елешница-зад сградата
2	м. „Люляковец“	реката в м. „Пазарски брод“
3	м. „Курорта“	р. Герила-срещу санаториума
4	м. „Нова гора“	язовирната стена до с. Станянци
5	с. Бяла река	м. „Шопа Николова“-р. Елешница
6	яз. Тича	яз. Тича

Изграждане на нови водоизточници да се предвиди само при належаща необходимост, след съгласуване с ДГС и РС ПБЗН.

- **Стационарни наблюдателни пунктове** – на територията няма изградени наблюдателни пунктове.

Като временни наблюдателни пунктове, при възможен достъп, могат да се ползват и налични телевизионни кули, ретранслатори, кули на мобилни оператори.

- **Табели с противопожарно съдържание** – да се предвиди поставянето им покрай пътища, водещи към горски масиви, местата за отдих, паркиране и палене на огън, чешми, кръстопътища и др. подходящи места, като се посочи приблизителният им брой.
 - **Места за палене на огън** – да се предвидят на места за къмпингуване, пикници (ако има такива) и други посещавани места в горски територии. Устройството им да е съгласно изискванията на Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.
 - **Противопожарни депа** – на територията има оборудвани 2 противопожарни депа – в административната сграда на ТП „ДГС Върбица“ и в горската барака в с. Тушевица. Оборудването на нови депа да се обсъди и съгласува с ръководството на горското стопанство и РС ПБЗН.
 - **Хеликоптерни площадки** – подходящи голи площи да се ползват като такива са: стената на микроязовира до с. Станянци и м. „Шопа Нколова“ – с. Бяла река.
 - **Маршрути за патрулиране** – при необходимост да се предвидят маршрути за пеши, конни или моторизирани патрули. Конкретният избор на трасе да се съобразява с повишения риск от пожари в близост до обекти в горите или в близост до тях, както и с възможността за видимост към контролираните горски територии.
 - **Барииери на горските автомобилни пътища** – при необходимост да се предвиди поставянето им само на горски автомобилни пътища, които не са за обща употреба и които водят в горски масиви от първи клас на пожарна опасност.
- Планирането на мероприятията за защита на горските територии от пожари да се съгласуват с РС ПБЗН.

Планираните мероприятия да се остойностят, като се посочат по видове собственост и се отразят с подходящ условен знак на картния материал.

5. Съдържание на плана

5.1. Обяснителна записка с необходимите таблици и диаграми.

5.2. Карти (за картна основа да се ползват картите от извършената инвентаризация):

- Карта на класовете на пожарна опасност в М 1:25000
- Карта на планираните мероприятия за дейностите по опазване от пожари в М 1:25000.

Екземпляр от плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари да се предостави на РС ПБЗН.

5.3. Приложения

- протоколи, заповеди и др. документи във връзка с изработването на плана;
- списък на планираните мероприятия по подотдели и вид собственост с посочване на обема им – брой, площ, дължина.

6. Срокове за изпълнение

Планът за опазване на горските територии от пожари да се изработи като раздел към инвентаризацията и в същите срокове.

Изработването на плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари е за сметка на държавния бюджет.

Част трета ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ

Предмет на плана за ловностопанските дейности ще бъде дивечът и неговите местообитания в ловностопанските райони на територията на ТП „ДГС Върбица“.

Планът да се изработи на база и едновременно с инвентаризацията на горските територии и изцяло да се съобрази със Закона за лова и опазване на дивеча и правилника за прилагането му, с Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии, както и с доклада за ГВКС и изискванията на сертификацията.

Съгласно ловностопанското райониране на страната, територията, обект на плана, попада в област „Стара планина“ – подобласт „Източна стара планина“.

Глава I Площ на териториите, обект на плана

Ловностопанските райони (ЛР) първоначално са определени със заповед № РД 46-1451/23.08.2001 г. на МЗГ – ДЛР „Върбица“, ДЛР „Тушовица“ и два ЛР – Върбица и Бяла;

Със заповед РД 49-87/01.07.2002 г. на МЗГ горната заповед е променена в частта за ДЛР – границите и площта на ДЛР „Върбица“; границите и площта на ДЛР „Тушовица“, като са обособени два ловностопански комплекси „Люляковец“ и „Тушовица“;

Със заповеди 481,482 и 487 от 07.04.2009 г. на ДАГ са обособени съответно: ДУ „Попов извор“, ДУ „Елешница“ и ДУ „Тушовица“;

Със заповед № 175/16.02.2010 г. на ИАГ е обособен ДУ „Горски кладенец“ (заповедта не е открита, вкл. и в ИАГ)

Със заповед № РД 48-1/14.01.2019 г. на МЗХГ от ДДУ „Тушовица“ са обособени ДУ „Люляковец“ (включващ и БИСД „Севрия“) с площ 2063,3 ха горски територии и ДУ „Тушовица“ с обща площ 2292,ха., от която 2265 ха горски територии и 27 ха – земеделски територии.

В резултат, разпределението на площта по ДУ и ПЛСР (последна информация от ИАГ) е следното:

Ловностопански райони	Горска територия - ха	Земеделска територия - ха	Обща площ - ха
I. ДИВЕЧВЪДНИ УЧАСТЪЦИ (ДУ)	13363,3	27,0	13390,3
1. ДУ „Г. Кладенец“	1728,0		1728,0
2. ДУ „Елешница“	4042,0		4042,0
3. ДУ „Люляковец“	1229,3		1229,3
4. БИСД „Сиврия“	834,0		834,0
5. ДУ „Попов извор“	3265,0		3265,0
6. ДУ „Тушовица“	2265,0	27,0	2292,0
II. ПРЕДОСТАВЕНИ ЛОВНОСТОПАНСКИ РАЙОНИ (ПЛСР)	5651,1	11401,6	17052,7
1. ПЛСР „Върбица“ – ловища: Арпалък; Боже баир; Свински кладенец; Марата; Балабана; Белград и един развъдник	3102,0	5664,9	8766,9
2. ПЛСР „Бяла река“ – ловища: Белорешки бор; Манастира; Куза; Лещачите; Кайрака и един развъдник	2549,1	5736,7	8285,8
ОБЩО	19014,4	11428,6	30443,0

Площта, предмет на ловностопанския план е кръгло 30443 ха от която:

- **19 267 ха** – горски територии (площта от инвентаризация);
- **11 176 ха** – земеделски територии.

При изработване на ловностопанския план, съвместно с ръководствата на ТП „ДГС Върбица”, Ловното сдружение и дружинките, да се уточнят точните граници и площта (горска и земеделска) на ЛСР и ловищата, като се отразят на картите.

Глава II Досегашно стопанисване

Последният план за ловностопанско устройство е изработен през 2011 г.

Дивечовъдните участъци са били отдадени за стопанисване и ползване на юридически лица, но договорите им са прекратени и към момента се стопанисват и ползват от ТП „ДГС Върбица“.

Да се направи преглед на историята на ловното стопанство и ловоустройването в района по хронологичен ред.

Да се проучат основно физико-географските фактори, оказващи пряко или косвено влияние върху дивеча и дивечоразвъждането - характера на релефа, надморските височини, изложенията и наклоните на терена, които оказват влияние върху миграционните процеси на дивеча и имат значение при залагане на фуражната база.

Да се даде оценка на хидроложката мрежа във връзка с обезпечаване на питейните нужди на дивеча през летния сезон.

Да се проучат особеностите на климата и се опишат климатичните фактори имащи значение за дивечоразвъждането в района - средна начална дата с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 10 градуса, средните пролетни валежи, среден годишен брой дни със снежна покривка, средна височина на снежната покривка и др.

Да се даде оценка на типовете и подтиповете почви, тяхното разпространение и влиянието им върху избора на фуражни култури.

Да се проучи растителността в горските и земеделските територии - дървесна, храстова и тревна; състав и структура на горските насаждения; наличие на горскоплодни видове в насажденията, в горските поляни и ливади. В откритите селскостопански площи да се проучат основните отглеждани култури, големината на блоковете и тяхното площно разпределение; наличието и степента на участие на житните култури, люцерна, фуражен грах, клубеноплодни и др. Да се даде оценка за хранителните и защитни възможности на растителността.

Да се проучат икономическите и демографските условия, оказващи влияние върху развитието на ловностопанската дейност в района.

Да се определят зоогеографския район и ловностопанските области и подобласти, в които попада територията, обект на плана.

Да се проучи ловната фауна (бозайници и птици, обитаващи района) - по видове дивеч, райони на разпространение и сезонни миграции. Да се проучат причините за евентуалното намаляване запасите на ловни видове, както и възможностите за реаклиматизация на изчезнали и аклиматизация на нови видове.

Да се проучат защитените видове дивеч, обитаващи района, които имат пряко или косвено значение за ловното стопанство.

Да се проследи и анализира промяната в числеността на дивечовите популации и изменението в полововъзрастовите структури на главния и съпътстващите видове дивеч. За сравнение да се ползват данните от пролетната таксация през 2019 година. При необходимост и по преценка на ловоустроителя, да се направи контролна таксация за всеки конкретен ловностопански район.

Да се представят в табличен вид данните от пролетните таксации за последните 10 г.

Да се анализира изпълнението на проектираните ловностопански мероприятия, биотехническите съоръжения, ползването на дивеч и се оцени икономическият им ефект.

Да се посочат всички годни биотехнически съоръжения и средногодишните добиви на ловностопанска продукция.

Да се анализира обема и състоянието на фуражната база.

Изпълнението на ловностопанските мероприятия за изминалия ревизионен период да се представи в табличен вид според изискванията на Наредба № 18.

Да се направи анализ на развитието на дивечовите запаси за по-дълъг период.

Да се дадат данни за щетите, които нанасят на дивеча популациите от вълци, скитащите кучета и друг хищен дивеч;

Да се посочи запаса и отстрела на вълци, други хищници и скитащи кучета през последните 10 години.

Да се опишат евентуалните заболявания по дивеча и да се направи ветеринарно-санитарна оценка.

Да се анализира изпълнението на мерките и мероприятията за предотвратяване на „африканската чума“ по дивите свине, дадени с указания от ИАГ.

Да се направи оценка на размера на щетите, които нанася дивеча на горските насаждения и на земеделските култури.

Да се направи оценка на състоянието на БИСД „Сиврия“, вкл. на оградата.

Глава III Планиране на мероприятия

1. Основни насоки на планирането

Основното направление на стопанисването на дивеча ще бъде подобряване на условията за развитие на здрави и жизнени популации от наличните видове, достигане на допустимите запаси, разселване, повишаване на възможностите за трофеен отстрел и животни за разселване, добив на дивечово месо, обогатяване на ловната фауна и развитие на ловния туризъм и ловния спорт.

С оглед на максимално използване на дивечовите местообитания, различната гъстота на задивечаване и поставените цели, в отделните ловностопански райони като главен вид дивеч са били определени:

- за дивеча на свобода - благороден елен със съпътстващи видове сърна, дива свиня, заек, а на определени местообитания яребица, фазан;

- за БИСД „Сиврия“ – дива свиня, със съпътстващи видове елен лопатар и сърна.

Главният и съпътстващите видове дивеч при предстоящото планиране да се определят в зависимост от характера и производителността на местообитанията, развитието на дивечовите запаси и трайността в обитаването, като се съобразят с препоръчаните в приложение № 27 от Наредба № 18.

2. Ловностопански мероприятия

Бъдещите ловностопански мероприятия да бъдат съобразени с изискванията и нормите на нормативните документи, с доклада за ГВКС и изискванията на сертификацията, както и да се съгласуват с планираните в горскостопанския план мероприятия.

За постигане на поставените цели:

Да се извърши бонитиране на местообитанията съгласно приложение № 29 от Наредба № 18/07.10.2015 г. и да се направи подробна характеристика на всяко от тях.

Разпределението на площта на ловностопанските райони да се даде в Изходната база данни към плана. Да се обърне особено внимание на дивечонепригодните площи с цел точно определяне на допустимите запаси на главния и съпътстващите видове дивеч.

При бонитиране на местообитанията да се обърне внимание на земеделските площи покрити с гора. Местообитанията на такива площи да бъдат като тези на горските територии, с цел правилно бонитиране и определяне на допустимите запаси.

Въз основа на направената характеристика на типовете местообитания да се направи анализ на условията за развъждане на дивеча.

Да се определят допустимите дивечови запаси в зависимост от бонитета на местообитанията и поставената стопанска цел, като се отчете и междувидовото взаимодействие.

Да се разработят перспективни планове за развитие на запасите на основните видове дивеч през следващите 10 години. Плановите коефициенти на прираст да се определят съгласно приложение № 29 към Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии.

Въз основа на действителните дивечови запаси в годината на изработване на плана,

изчислените допустими запаси и коефициент на прираст да се изработят перспективните планове, като се решат въпросите с отстрела и необходимия фураж за подхранване през периода. При необходимост да се предвиди доставка на животни за разселване от други райони на страната със сходни климатични условия.

За всеки ловностопански район да се проектира оптимална полова и възрастова структура за запасите от едър дивеч, наброяващи над 50 броя животни.

Да се проектира разработване на фуражна база, съобразно видовете дивеч в отделните ловностопански райони и ловища. Обемът и начинът на стопанисване на фуражната база да се определят съгласно Закона за лова и опазване на дивеча. Видът на фуражните площи да се избере според климатичните и почвени условия. Да се посочи начина на обработката и стопанисването им. Да се направи рекапитулация на хранителните възможности на проектираната фуражна база и да се сравнят с минимално и максимално необходимите. При недостиг на голи горски площи за разработването на фуражната база, да се проектира такава в подходящи за целта насаждения.

Площи за фуражна база да не се планират в земеделски имоти от списъка на „постоянно затревени площи“.

Да се предвидят мероприятия за поддържане и подобряване на съществуващите фуражни площи. При недостиг на фуражни площи да се предвиди разработване на нови такива с цел достигане на нормативите, залегнали в ЗЛОД.

Съществуващите и новопланираните фуражни площи да се отразят в картите на проектираните ловностопански мероприятия.

Да се предвиди периферно и групово засаждане на горскоплодни дървесни и храстови видове, предпочитани от дивеча, особено по периферията на дивечовите ниви, както и опазване на съществуващите такива.

При необходимост да се предвиди ограждане на дивечовите ниви, застрашени от пашуване на домашни животни.

На подходящи места да се проектират ловни сечища (бръстелища).

Да се проектират мероприятия за ограничаване на миграцията и опресняване на кръвта.

Да се предвидят мероприятия за подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията и за подобряване на условията за ловуване. При необходимост да се проектират ловни просеки с подходяща ширина.

За подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията да се проектират биотехнически съоръжения в зависимост от видовете дивеч, начина на ловуване и възможностите на терена. За подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията да се проектират биотехнически съоръжения в зависимост от видовете дивеч, начина на ловуване и възможностите на терена.

Да се установят трайните сватбовища на елените, като се отразят на картите и се приложи списък по отдели и подотдели. С цел осигуряване спокойствие на дивеча, по време на брачните периоди в близост да не се допуска паша на домашни животни и се ограничат горскостопанските дейности. Същите да се отразят на картите и се приложи списък по отдели и подотдели.

В предоставените ловностопански райони, съгласувано с ловните сдружения, да се запазят съществуващите развъдници или при необходимост да се предвиди обособяването на нови.

Да се предвидят мероприятия за борба с хищниците, вкл. и стървилища.

При необходимост да се предвиди полигон за обучение на ловни кучета на територията на ПЛР на ловните сдружения.

Да се набележат необходимите мерки и мероприятия за предотвратяване на евентуално разпространение на болестта „африканска чума“ по дивите свине.

Да се посочат начините за ловуване на различните видове дивеч.

Особено внимание да се обърне при устройството на БИСД, като при необходимост се предвиди ремонт на оградата.

Към заданието са приложени данните от пролетната таксация на дивеча през 2018 г.

Да се направи оценка за необходимите сгради, пътища и техника, необходими за провеждане на ловностопанската дейност, като при необходимост се предвиди строеж на нови и ремонт на съществуващите.

Да се направи икономическа оценка на необходимите средства за изпълнение на проектираните ловностопански мероприятия и очакваемите приходи от ДУ.

На терена да се означат проектираните дивечови ниви, ливади и ловни просеки.

На входните пътища към ДУ да се предвиди поставянето на предупредителни табели с подходящ надпис.

Покрай водоемите и реките по възможност да се предвиди оформянето на площадки за упражняване на любителски риболов.

Планираните ловностопански мероприятия да се разработят по ловностопански райони и ловища.

Ловностопанските мероприятия да се съгласуват с ръководствата на ТП „ДГС Върбица”, Ловното сдружение и дружинките и да се съобразят с горскостопанските мероприятия.

Глава IV Съдържание на плана за ловностопанските дейности

Да се изработи общ план за ловностопанските дейности на територията, с данни за всеки ловностопански район и всяко ловище.

Планът за ловностопанските дейности да се изработи със следното съдържание:

Обяснителна записка - съгласно Приложение № 36 на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии, вкл. и таблица за обема и видовете извършени дейности.

Обяснителната записка да се изработи в 4 екземпляра - по един за ИАГ, РДГ Шумен, СИДП – Шумен и ТП „ДГС Върбица”.

Приложения - заповеди за границите на ЛСР; протоколи: на комисията по ловно стопанство за приемане на теренните работи, за уточнявания и съгласувания с ЛРД, дружинките и др.; изходна база данни; ведомост за площите на фуражната база; списъци; работни схеми и количествени сметки на биотехническите съоръжения.

Карти - За картна основа да се ползват картите от извършената инвентаризация, като за земеделските територии се ползват цифровите модели на КВС/кадастралните карти. Да се изработи сборна карта на ловностопанските райони в подходящ мащаб и карти на проектираните ловностопански мероприятия в М 1:10000. За всеки ловностопански район да се изработи карта на проектираните мероприятия в мащаб 1:25000. На картите по ЛСР да бъдат отразени и ловищата. Да се изработи и по един брой бели копия от всеки картен лист.

Картите на ловностопанските райони да се изработят в 4 екземпляра - по един за ИАГ, РДГ - Шумен. СИДП – Шумен и ТП „ДГС Върбица”.

Картите за РДГ Шумен и ТП „ДГС Върбица” да бъдат ламинирани.

Към всеки екземпляр на записката да се приложи по един цветен комплект карти:

- На ловностопанските мероприятия в М 1:10 000;
- На ловностопанските райони в подходящ мащаб;
- За ТП „ДГС Върбица” - един незгънат ламиниран пакет карти на ДУ.

Извадка от ловностопанския план да се предостави на:

- Ловните сдружения по отделен договор със страните.

Глава V Срокове за планиране

Ловностопанският план да се изработи едновременно с инвентаризацията и в същите срокове.

Глава VI Обем и видове дейности

Видовете дейности и разпределението на обема им по категории на трудност е следното:

Вид дейност	Кат. 1-ха	Кат. 2-ха	Кат.3-ха	Кат.4-ха	Общо-ха
I. Устройство на едродивечово ловно стопанство					
Проучване и бонитиране на местообитанията	1434	7667	7331	2835	19267
Парцелиране и организация на територията	1434	7667	7331	2835	19267
Проектиране на защитна и фуражна база	1434	7667	7331	2835	19267

За целите на горскостопанския план да се клупират и затвърдят на терена зрелите високостъблени насаждения.

Стъбленият запас на зрелите насаждения да се определи както следва:

- **чрез пълно клупиране** –високостъблените насаждения с площ до 2 ха, с пълнота 0,1-0,3 или с форма, непозволяваща прилагането на други методи, независимо от площта им.
- **чрез математико-статистически методи** - останалите високостъблени насаждения. Метода на Битерлих да се прилага само при добра видимост.
- **по средно моделно дърво** – надлесните дървета.

На клупираните насаждения в знаменател да се отрази масовата им пълнота, като отношение на определения запас към нормалния запас по растежна таблица.

В приложение е даден списък на насажденията, запасът на които да се определи чрез пълно клупиране и по МСМ.

Конкретният МСМ за определяне на запаса на отделните високостъблени насаждения да стане по време на таксирането им, в зависимост от специфичните условия за всеки подотдел.

Към горскостопанския план да се приложи списък на насажденията, чийто запас е определен чрез пълно клупиране и по математико-статистически методи.

Глава IV Основни насоки за организация на обекта на планиране

1. Разделяне на горскостопанската единица на горскостопански участъци (ГСУ)

При изработването на горскостопанския план , да се запазят броя и териториалното разположение на обособените към момента 2 ГСУ, а именно:

ГСУ „Върбица“, включващ отдели №№ 1-30; 39-47; 50-64; 86-160; 170; 171; 239-242; 246-249.

ГСУ „Елешница“, включващ отдели №№ 31-38; 48; 49; 65-85; 161-169; 172-238; 243-245.

Седалището и на двата ГСУ е в административната сграда в гр. Върбица.

При обективна необходимост от промяна на границите на ГСУ и охранителните участъци, същите да се съгласуват с ръководството на ТП „ДГС „Върбица“, като всеки ГСУ следва да обхваща цели отдели.

2. Стопански класове, цел на стопанството и турнуси на сеч

В горите – държавна собственост да се обособят условни стопански класове, идентични с обособените такива при инвентаризацията, по същите критерии и със същите цел и турнус на сеч, а именно:

Стопански клас	Съкратено обозначение	Цел (d на тънкия край – см)	Турнус на сеч (години)
Високостъблени			
Белборови култури	ББК	18/средна	80/60
Черборови култури	ЧБК	18	80/60
Буков високобонитетен	БВ	50	140
Буков среднобонитетен	БСр	30	120
Буков нискобонитетен	БН	18	100
Дъбов средно и нискобонитетен	ДСрН	18	120
Церов	Ц	18	100
Габъров	Г	18	100
Широколистен високостъблен	ШВ	18	100/топ15
Издънкове за превръщане			
Буков високобонитетен за превръщане	БВП	18	100/60
Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане	ДСрНП	средна	60
Церов за превръщане	ЦП	18/средна	55
Смесен средно и нискобонитетен за превръщане	СмСрНП	Средна/18	60
Нискоостъблени			
Нискоостъблен	Н	Дърва/средна	А -20

Предложените условни стопански класове са указателни. Аргументирано предложение за броя, наименованията, целта на производство и турнусите на сеч на стопанските класове да се представи при приемането им от Експертния съвет на база данните от теренните проучвания и обособените условни стопански класове при инвентаризацията.

Основната цел на насажденията и културите със защитни и специални функции да бъде запазване и подобряване на конкретните функции, които изпълняват и на второ място производство на дървесина с определени размери.

На база наличните видове насаждения и предложените условни стопански класове, очакваемите групи и видове гори са като при инвентаризацията.

За всеки вид гора, съгласно Приложение № 5 от Наредба № 18 и на база разпределението на залесената площ по видове насаждения, да се дадат основните насоки на стопанисване.

Глава V Планиране на мероприятията

Планирането на мероприятията в горските територии – държавна собственост да се съобрази с изискванията на сертификацията и доклада за горите с висока консервационна стойност (ГКВС).

Мероприятията в горските територии със защитни и специални функции да бъдат насочени основно към запазване и подобряване специфичните им функции, като не се допуска подмяна на основни дървесни видове.

Да не се планират мероприятия в насажденията, определени за „гори във фаза на старост“, като същите се отразят и на таксационните описания.

Горскостопанските мероприятия в близост и около религиозни и туристически обекти да се планират така, че да гарантират запазването на естествения и автентичен характер на ландшафта.

1. Сечи

Да се планира насоката на стопанисване (основния вид сеч) за всяко насаждение, съобразно целта на стопанството, вида гора, особеностите на дървесните видове, таксационните данни и хода на възобновителния процес, а именно: за отглеждане, за възобновяване, за трансформация и технически и сечи.

Да се има предвид Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите и измененията и допълненията към нея, както и утвърдените разработки по чл. 4, ал. 1, т. 2 от същата, относно системи от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания в „Натура 2000“, както и последните указания за стопанисване на култури с преобладаващо участие на бял бор (ИАГ-8856/07.03.2016 г.) към Решенията на Националното съвещание на тема «Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадени иглолистни гори», проведено на 28-29.01.2016 г. в гр. Кюстендил.

В теренното таксационно описание освен насоката на стопанисване и допустимия размер на ползването, да се отразява и възможния вид възобновителна сеч, съобразно наредбата за сечите в горите.

Отгледна сеч – да се планира в млади, средновъзрастни и дозряващи насаждения и култури, като интензивността се съобрази с възрастта, дървесният вид, пълнотата, бонитета и състоянието им. Осветленията да се проектират без интензивност и материален добив. При необходимост, в насаждения и култури с неравномерен строеж по пълнота да се предвижда отгледна сеч в гъстите групи.

Отгледна сеч без материален добив да се предвиди във всички млади издънково-семенни и семенно-издънкови насаждения или части от тях, на възраст до 20 г., формирани след проведена възобновителна сеч.

Възобновителна сеч – да се предвиди във всички зрели насаждения по състояние, с подходяща интензивност, съобразно с възприетия турнус, функционалната принадлежност, вида, състава, структурата и състоянието на насажденията, степента и характера на възобновителните процеси, както и проведените до сега сечи. При необходимост да се предвидят мероприятия за подпомагане на възобновяването, опазване и отглеждане на подраства.

В горите със защитни и специални функции, възобновителните сечи да се планират с дълъг възобновителен период.

Горското стопанство следва само да определя насажденията, в които да провежда възобновителни сечи, като се съобразява с възприетото за десетилетието ползване от всеки стопански клас.

В зрелите издънкови насаждения за превръщане да се предвиди възобновителна сеч за създаване на подходящи условия за тяхното семенно възобновяване.

Особено внимание да се обърне на изредените и невъзобновени зрели насаждения, в които следва да се проектират мероприятия за тяхното възобновяване.

Желателно е при възобновителните сечи да не се предвижда окончателно изсичане на зрелия дървостой, а да се оставят единични и групи стари дървета, както и минимално количество мъртва стояща и лежаща дървесина.

При възобновителни сечи в издънкови насаждения са превръщане в семенни, да се предвижда отглеждане на подраства.

Много внимателно да се подхожда при избора на интензивността на възобновителните сечи около туристически, религиозни и култови обекти, каптажи за битово водоснабдяване на селищата и по протежение на основните пътища, така че да се съхрани естествената среда и облика на ландшафта.

При подходящи условия, да се определят насаждения в които да се провежда сеч по метода за индивидуално производство на висококачествена дървесина.

Селекционна сеч да се планира в насажденията за семепроизводство до започване на възобновителна сеч, при спазване на изискванията на Наредба № 21/12.11.2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и износ.

Техническа сеч да се планира за:

- опазване на горските територии от пожари;
- нуждите на ловното стопанство;
- просветляване на камионни горски пътища, като се приложи списък по подотдели;
- освобождаване от дървесна растителност на площи, върху които са учредени вещни права.

В таксационното описание да се отрази целта на техническата сеч.

Ползването от техническите сечи да се рекапитулира отделно.

При необходимост да се планира и **принудителна сеч**, като се приложи списък по подотдели.

Сечи за трансформация са:

- отгледна или възобновителна сеч в издънкови насаждения за превръщане в семенни;
- отгледна и възобновителна сеч за превръщане на гори с изкуствен произход в такива с естествен;

Сечите в защитните и специалните горски територии да се планират съобразно конкретните функции, които изпълнява отделното насаждение.

В ивица 10-20 м. покрай водни течения, републиканските и общински пътища, сечите да се планират с по-ниска интензивност, с цел запазване на защитните и ландшафтни функции на насажденията.

При планиране на сечите, максимално да се запазват редките и характерни за района видове.

2. Определяне размера на ползване

2.1. Ползване на дървесина

Ползването от възобновителни сечи във високостъблените условни стопански класове да се определи по състояние. За контрол ползването да се изчисли и по формулните методи, възприети в Наредба № 18, като не се включват насажденията, определени като „гори във фаза на старост“.

В нискостъблените и издънковите гори за превръщане ползването от възобновителни сечи да се определи по състояние – като сбор от ползването в отделните зрели насаждения, без да се контролира по формулните методи.

2.2. Добиви и сортименти - Допустимият размер на ползване от всяко насаждение да се определи по дървесни видове без клони и с клони и това да се отрази в таксационното описание.

Общият допустим размер на ползване на дървесина от всяко насаждение да се отрази в предотделния лист.

За установяване сортиментната структура на добивите основно да се ползват данните от досегашното стопанисване в различните по вид и сеч насаждения. При различия над 10% между добитите през десетилетието категории дървесина и предвидените по ЛУП да се заложат необходимия брой ВрПП за установяване на сортиментната структура на добивите по вид на сечта и дървесни видове.

Временните пробни площи да се заложат съвместно с ДГС и се означат на терена.

Добитата след сечта дървесина да се измери и сортиментира.

Възприетите проценти за сортиментирание на добивите по категории дървесина и данните от временните пробни площи да се представят с предложението за обособяване на стопанските класове, турнусите на сеч и размера на ползването, и се приложат към горскостопанския план (вкл. и при предаването му в чернови вид).

3. Възобновяване и залесяване

В зависимост от условията и хода на естественото възобновяване в зрели насаждения, при необходимост да се предвижда подпомагането му чрез: обработка на почвата и мъртвата горска постилка; разрохкване под склопа; отстраняване на подлеса; забрана пашата на домашни животни; засяване на семена и жълъди или залесяване на невъзобновените участъци.

Залесяванията да се планират съгласно Наредба № 2 от 2013 г. за условията и реда за залесяване на горските и земеделски територии и инвентаризация на горските култури. След комплексна преценка на природните условия, типа месторастене, целта на залесяването, биологичните особености и екологичните изисквания на видовете, за всеки подотдел да се определят подходящите видове за залесяване съгласно Класификационната схема на типовете горски месторастения от 2011 г., насоките на залесяване, типовете горски култури, видът и начинът на почвоподготовка, схемата и гъстотата на културите, както и методът и сезонът за залесяване.

Залесяване да се предвижда основно за възстановяване на обезлесени терени следствие на пожари и други природни бедствия и евентуално след окончателни фази на възобновителни сечи, за допълване на възобновяването или обогатяване на видовото разнообразие, когато това не може да се постигне по естествен път.

За овладяване на евентуални ерозионни процеси, установени при инвентаризацията, да се предвиди залесяване с подходящи дървесни видове.

Подготовката на почвата за залесяване да се определи в зависимост от специфичните условия на микрорелефа – наклон, изложение, дълбочина и каменливост на почвата, размер на площта за залесяване и други особености.

При планиране на залесяване да се предпочитат смесени култури от устойчиви местни видове.

Да се предвиди отглеждане на новосъздадените култури и мерки за опазването им от паша на домашни животни и дивеч, вкл. и чрез ограждане.

При наличие на добри условия за естествено възобновяване, да не се предвижда залесяване на котли и малки площи, следствие на проведена възобновителна сеч.

Към записката на горскостопанския план да се приложат списъци на подотделите, вкл. и на магнитен носител, в които е планирано залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.

ТП „ДГС Върбица” разполага с един разсадник с площ 8,9799 ха – подотдел 128 „1“.

В горите-държавна собственост са регистрирани 36 семепроизводствени насаждения с автохтонен произход на базовия източник, с обща площ 614,4 ха.

4. Планиране на други мероприятия.

4.1. Добив на недървесни горски продукти

Да се планира по ГСУ възможния добив на сено, листников фураж, билки, гъби и горски плодове.

4.2. Паша

Към горскостопанския план да се приложи списък на подотделите, в които съгласно чл. 31, ал. 3 от ЗЗТ, чл. 124, ал.2 от ЗГ не се допуска паша на домашни животни. Забраната за паша се налага със заповед на кмета на общината, съгласно чл. 125 ал.1 от ЗГ.

С цел осигуряване на достъп до пасищата и ограничаване на повредите от домашни животни, при необходимост да се предвидят прокари, като същите се отразят на картите.

4.3. Строителство

Да се проучат нуждите на стопанството от строеж на нови или ремонт да съществуващите сгради и горски пътища.

При планиране на строителство на горски пътища и сгради да се има предвид и чл. 54, ал. 1, т. 3 от ЗГ.

Освен залесяване, при наличие на поройни водни течения и ровини, при необходимост да се предвиди изграждане на леки техникo-укрепителни съоръжения.

Мероприятията да се планират съгласно изискванията на Наредба № 4 /19.02.2013 г. за защита на горските територии от ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения.

5. Защита на горските територии от болести и вредители и други повреди

В насажденията и културите, в които при инвентаризацията са установени повреди, причинени от биотични и абиотични фактори да се предвидят мероприятия за борба с причинителите, съгласно Наредба № 12/16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди.

Глава VI. Дейности по опазване на горските територии от пожари

Мероприятията са разработени за цялата територия в плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари. Тук да се направи извадка на проектираните мероприятия само за горите - държавна собственост, като същите се отразят и в таксационните описания.

Глава VII Редки, застрашени и лечебни растения – да се направи извадка от описанието им при инвентаризацията за горските територии – държавна собственост.

Да се посочат изискванията за опазване и ограничителните режими за ползване на лечебните и редките растения, както и за опазване на изчезващи и ендемични растителни видове.

Глава VIII Защитени зони по „Натура 2000”

В горскостопанския план, като извадка от записката на инвентаризацията, в самостоятелна точка да се разработят подробно защитените зони по Закона за биологичното разнообразие в горските територии – държавна собственост, която да включва:

- подробно описание на площта на всяка от ЗЗ;
- описание на картираните местообитания;
- проектирани мероприятия съобразно възприетите режими;
- мерки за опазване на защитените зони.

Глава IX Санитарно-охранителни зони (СОЗ)

Да се опишат всички СОЗ попадащи в горски територии – държавна собственост, вкл. и ако Басейновата дирекция представи заповеди за учредяване на – отдели, подотдели, площ, пояси, планираните в тях мероприятия.

Глава X Еколого-икономически ефект от проектираните мероприятия

Да се разработи по методиката в Приложение № 23 към Наредба № 18.

Глава XI Обем на проектните работи за изработване на горскостопанския план

Разпределението на площта на горските територии – държавна собственост по видове дейности и категории на трудност в ха. е следното:

Видове дейности	Общо	Категория I	Категория II	Категория III	Категория IV
1. Устройство и планиране на дейности в насаждения с пълнота 0,1-0,5, чийто запас се определя чрез пълно клупиране	31	2	16	11	2
2. Устройство и планиране на дейности в насаждения с пълнота 0,6-1,0, чийто запас се определя чрез пълно клупиране	91	5	48	31	7

3.Устройство и планиране на дейности в насаждения, чийто запас се определя чрез МСМ	6522		391	3457	2217	457
5.2.Ограничаване на терена на границите на подотделите, предвидени за провеждане на възобновителни сечи	6644		398	3521	2259	466
6.3.Устройство на насаждения, чийто запас се определя чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. лесонепр. площи	11749		822	3877	4817	2233
7.3.Устройство на незалесени горски територии	332		176	90	33	33
8.Планиране на дейности в залесени и незалесени горски територии, извън случаите по т.1-3	11074					
9.3.Ограничаване границите на обекта за изработване на горскостопански план и на отделите	18725					
10.3.Установяване и картиране на горските типове месторастения и на почвената ерозия, с определяне на видовете, подходящи за месторастенето	77					
11.3. Актуализация на типовете горски месторастения и/или определените видове, подходящи за месторастенето	18466					
13.3.Създаване и обработка на атрибутивна база данни	18725					
14.3.Създаване на графична база данни	18725					
19.3.Описване на установените и картирани типове горски местообитания по ЗБР	18466					

Глава XII Съдържание на горскостопанския план

1. Обяснителна записка в 4 екземпляра, като част от записката за извършената инвентаризация - по един за ИАГ, РДГ, СИДП и ДГС, която да съдържа: природни и икономически условия, подробен анализ на досегашното стопанисване, основни насоки за организация на стопанството, данни от инвентаризацията, проектираните мероприятия, размер на ползуването на дървесина, пътно и сградно строителство.

За всеки ГСУ да се изготви кратка обяснителна записка с характеристика на площта, таксационна характеристика и данни за проектираните мероприятия.

2. Подробни таксационни описания – работен проект на хартиен и електронен носител в 2 екземпляра - по един за СИДП и ДГС и в съкратен вид на електронен носител за ИАГ и РДГ с планирани горскостопански мероприятия, типове горски природни местообитания, кодове на защитените зони съгласно Приложение 1 от Закона за биологичното разнообразие, кадастрални номера на горските територии и предвидените мероприятия за опазване на горските територии от пожари.

В таксационните описания да се отразят и мероприятията за защита на горските територии от пожари за съответния подотдел, както и просветляването на горските пътища.

3. Карти (за основа да се ползват картите, изработени при инвентаризацията): Ориентировъчна карта, с отразени границите на горскостопанската единица в подходящ мащаб; Карта на листовите (от инвентаризацията); Карта на почвите (от инвентаризацията); Карта на геоложките формации (от инвентаризацията); Карта на землищата (от инвентаризацията); Карта на месторастенията (от инвентаризацията); Карта на санитарното състояние на гората (от инвентаризацията); Карти на проектираните мероприятия на ламинирана хартия в М 1: 10 000; Карта на семепроизводствената база на стопанството в М 1: 10 000; Карта на дейностите по опазване на горските територии от пожари (от плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари); Карта на горските територии със защитни и специални функции (от инвентаризацията); Карта на типовете природни горски местообитания (от инвентаризацията);

За нуждите на ТП „ДГС Върбица” да се изработят по 2 комплекта карти в М 1:25000 на влагоустойчива хартия за всеки ГСУ.

Към предотделните листове да се приложи извадка от картата с проектираните мероприятия за всеки отдел във формат А4.

4. Приложения:

- **Таблицы за таксационна характеристика** на горските територии, обект на плана;
- **Списъци:** на горските територии – държавна собственост по отдели, подотдели и землища; на насажденията, запасът на които ще се определя чрез пълно клупиране и по МСМ; на насажденията в които е планирано залесяване (по насоки) и подпомагане на възобновяването; на насажденията, в които са планирани технически сечи и сечи без материален добив; на планираните мероприятия за опазване на горските територии от пожари (със съответната мярка – площ, дължина); на насажденията, които съгласно чл. 88, ал. 5 от ЗГ няма да се стопанисват като гора, съобразен с изискванията на чл.3, т.2,3,4 от Наредба № 2/07.02.2013 г. за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури и регистриране; на отделите и подотделите в които не се допуска паша - по землища; на несъответствията с КВС и/или кадастралната карта - по землища; на подотделите – държавна собственост, в които е установено неузаконено строителство или се владеят неправомерно;
- **Протоколи:** от проведени съвещания, технически съвети, обществени обсъждания, ЕС и др.; за категоризиране на горите (извадка от инвентаризацията);
- **Ведомости** от заложили временни пробни площи;
- **Отчетни форми за баланса на горските територии** от № 1 до № 7, съгласно приложения № 11 към Наредба № 18 – извадка от инвентаризацията за горските територии-държавна собственост.

Графичната и атрибутна база данни за изработения горскостопански план да се представи и във формат за използването му чрез устройства за глобално позициониране – GNSS (глобални навигационни сателитни системи) и програмен продукт за работа с мобилни компютри.

Глава XIII Срокове за планиране

Горскостопанският план да се изготви и представи в сроковете за извършване на инвентаризацията.

Изработването на горскостопанския план е за сметка на СИДП – Шумен

Общо за заданието:

1. За извършената инвентаризация и изработения горскостопански план да се изработи обща обяснителна записка, като за горските територии – държавна собственост текстовете са в т.ч.
2. Планът за ловностопанските дейности да се представи в отделен свитък.
3. Освен на хартиен носител, атрибутната и графичната информация за извършената инвентаризация и изработените планове за ловностопанските дейности, за дейностите по опазване на горските територии от пожари и на горскостопанския план да се представи и на електронен носител, заедно с потребителския софтуер, съвместим с КВС.
4. За извършената инвентаризация и изработените планове за ловностопанските дейности, за дейностите по опазване на горските територии от пожари и на горскостопанския план да се представи и програмен продукт, даващ възможност за генериране на справки по неограничен брой критерии.
5. Горскостопанските карти да се изработят във формат и съдържание съгласно чл. 5 на Наредба № 20 за /18.11.2016 г. за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти и да се предадат в PDF и MS EXCEL формати.
6. За планираните мероприятия в защитените зони, попадащи в горските територии, предмет на горскостопанския план, плана за опазване на горските територии от пожари и ловностопанските райони, предмет на ловностопанския план, да се подготви

информация за издаване на решение по чл. 31, ал.7 от Закона за биологичното разнообразие, съгласно Приложение № 16 от Наредба № 18.

7. Към заданието са приложени сметки за обема и стойността за:

- извършване на инвентаризацията на горските територии, изработването на карти, планове за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване на горските територии от пожари;

- изработване на горскостопанския план за горските територии – държавна собственост.

Максимално допустимите цени на отделните проучвателни и проектни работи са съгласно заповед № 41/12.01.2018 г. на изпълнителния директор на ИАГ.